

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, АДМІНІСТРУВАННЯ І ПРАВА
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ І ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ОБЛІКУ: НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

27 БЕРЕЗНЯ 2025 РОКУ

ДРОГОБИЧ - 2025

Сучасні тенденції розвитку економіки та обліку: наукові горизонти.
Всеукраїнська науково-практична конференція 27 березня 2025 року: Збірник тез доповідей. – Дрогобич: ДВНЗ «ДонНТУ», 2025. – 245с.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, в яких висвітлено актуальні питання розвитку економіки, суб'єктів господарювання, обліку, менеджменту, аудиту і оподаткування. Збірник призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, підприємців і всіх, кого цікавлять сучасні проблеми розвитку економіки України.

Рекомендовано до видання рішенням вченої ради ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (протокол № 4 від 24 квітня 2025р.)

Організаційний комітет:

Попова О.Ю. – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Хобта В.М. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лизунова О.М. - доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління і фінансово-економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лисенко С.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Програмний комітет:

Амельницька О.В. - к.е.н, доцент, зав. каф. інноватики та управління Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту, Приазовський державний технічний університет

Біловодська О.А. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу і бізнес-адміністрування, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Захарова О.В. - д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету

Коверга С. В. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління та адміністрування ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м.Дніпро

Укладачі:

Лизунова О., - доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління і фінансово- економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лисенко С.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори,

підходи та інструменти	85
Джабарова Д.А., Ляшок Н.Ю. Роль контролінгу в управлінні фінансовою діяльністю банківської установи	88
Ільїна М.В. Витрати на охорону довкілля та викиди в атмосферне повітря: регіональний аспект співвідношення	91
Левтерова Н.Д., Ляшок Н.Ю. BIG DATA в управлінні: можливості, виклики та перспективи розвитку	94
Літвінова Л. Р., Кулікова Є. О. Проблеми фінансового забезпечення малого підприємництва в Україні	97
Мельникова М.В. Про фінансову складову впровадження смарт-технологій в рамках виробничо-господарського комплексу	100
Романюк О. В. Аналіз сучасного стану ринку України та основні фактори, що впливають на його стійкість	103
Чиж В.С., Ляшок Н. Ю. Мистецтво контролю: приховані принципи управління	107
Чиж В.С., Мізіна О. В. Концепція екологічного менеджменту: необхідність та перспективи впровадження	110

СЕКЦІЯ 4

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Бовкун М.Е., Ляшок Н.Ю. Гнучкі стратегії управління ризиками в умовах нестабільності	114
Глебська І.В. Мовні засоби вираження модальності в англійській та українській мовах в сучасних економічних умовах	117
Деревянко Б.В. Нормопроекування в Україні з урахуванням імплементації керівних принципів ООН з питань бізнесу та прав людини: передумова до євроінтеграції та розвитку національної економіки	121
Жук Н.Л., Бездушний Р.П. Сутність та види статистичних спостережень в економічній статистиці сільського господарства	125
Заславський С.Є. Проблеми впровадження гібридного формату роботи в умовах цифрової трансформації та воєнного конфлікту в Україні	129
Кравченко Є. С., Ляшок Н. Ю. Критерії оцінки збалансованого розвитку на рівні промислового підприємства	132
Луценко А.С., Лисенко С.М. Статистичний аналіз взаємозв'язку між демографічними показниками та економічним розвитком	135
Подлужна Н.О., Луценко А.С. Вплив технічних інновацій на економічний розвиток країни	139
Поначевна Т.Г., Мізіна О.В. Економічні виклики України та роль соціальної політики в умовах війни	142
Тишко О. Ю. Аналіз динаміки основних індикаторів цифровізації економіки України... ..	145
Хобта В.М., Левчук П.О. Інформаційні цифрові технології як рушій відновлення та розвитку суб'єктів господарювання в Україні	149
Хобта В.М., Севрюков В.В. Економічні фактори впливу на рівень продовольчої безпеки	152
Шкварук Д.Г., Дончак Д.Г. Пріоритети розвитку економіко-екологічного потенціалу АПК регіону в умовах сталого розвитку	156
Янковський В.А. Інституційна основа економічної безпеки національних інтересів України	159

СЕКЦІЯ 5

ПРИСКОРЕННЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Дроботя Я. А, Дорошенко О. О., Кравченко С. А. Можливості використання специфічних методів при управлінні економічними ризиками	163
Луценко А.С., Лизунова О. М. Гнучкість і адаптивність бізнес-моделей як умова швидкого розвитку підприємств	166

УДК 504.06

Чиж В.С. , здобувач освіти,**Мізіна О. В.**, к.е.н., доцент,*ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Дрогобич*

КОНЦЕПЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ: НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ

В умовах погіршення стану навколишнього середовища використання ринкових механізмів екологічного управління є актуальним, оскільки моделі організації та управління природокористуванням і охороною природного середовища, які діють в Україні, не забезпечують узгодженості економічних і природоохоронних цілей в масштабах країни і, відповідно, реалізацію оптимальних екологічнобезпечних управлінських рішень на рівні організації. У зв'язку з цим впровадження та реалізація концепції екологічного менеджменту є актуальною управлінською проблемою.

Екологічний менеджмент трактується як:

- ініціативна й результативна діяльність економічних суб'єктів, спрямована на досягнення їхніх власних екологічних цілей, проектів та програм, розроблених на основі принципів екоефективності (це виробництво товарів і надання послуг, які належно задовольняють потреби споживачів, і водночас – відмова від виснаження ресурсів та негативного впливу на довкілля) й екосправедливості (стосунки стосовно використання природних благ серед людей, що живуть у той самий час у різних регіонах планети і між представниками різних поколінь);
- тип управління, орієнтований на формування й розвиток екологічного виробництва й екологічної культури життєдіяльності людини, соціально-психологічне мотивування гармонії взаємин людини з природою;
- екологічно безпечне управління виробництвом, за якого досягають оптимального співвідношення між екологічними та економічними показниками.

Факторами, що впливають на зростання значущості екологічного менеджменту, можна визначити: усвідомлення загрози загальної економічної кризи та деградації природних ресурсів внаслідок виробничої діяльності людини; екологічність товарів як засіб підвищення їх конкурентоспроможності; впровадження міжнародних стандартів якості життя поряд з дотриманням принципу соціальної відповідальності бізнесу (прибуток фірм – добробут людей – неущкоджена природа) та інші.

Відповідно до цього, кінцевою метою екологічного менеджменту є:

- мінімізація негативних впливів бізнес-діяльності на навколишнє природне середовище;
- досягнення високого рівня екологічної безпеки процесів виробництва та споживання продукції, яку виробляють на підприємстві.

Реалізація відповідних завдань має узгоджуватись із забезпеченням поточної й довгострокової конкурентоспроможності [1].

Основні цілі й відповідні критерії їх досягнення в екологічному менеджменті пов'язані з процесами постійного поліпшення. Послідовного, з року в рік, поліпшення слід досягати в усіх екологічно значущих аспектах діяльності економічних суб'єктів. Особливо слід акцентувати на тому, що подібне поліпшення загалом неможливо імітувати чи фальсифікувати, що створює обов'язкову основу для оцінки екологічної спроможності економічних суб'єктів. Отже, ефективний екологічний менеджмент має забезпечити підприємству кредит довіри у відносинах з усіма зацікавленими в його діяльності сторонами. Саме в цьому полягає основна перевага екологічного менеджменту порівняно з традиційним формальним екологічним управлінням.

Суттєві результати в сфері екологічного управління можна досягти лише за умови застосування певного системного підходу. Тому Міжнародна організація нормування і стандартизації (ISO) в своїх рамках створила технічний комітет (ТС 207), який почав формування стандартів серії ISO 14000, що визначали принципи функціонування систем екологічного менеджменту. На даний час базовим міжнародним стандартом у сфері екологічного менеджменту

є стандарт ISO 14001-2004, що містить в собі вимоги, виконання яких може бути перевірено за допомогою аудиту зовнішньою організацією для сертифікації.

Потреба в екологічному менеджменті визначається не тільки погіршенням екологічної обстановки, але й закономірними тенденціями розвитку сучасного виробництва, такими, як:

- диференціація регіонального розміщення виробництва;
- збільшення виробничих потужностей за потребами нових технологій;
- загострення впливу виробництва на загальний світовий простір;
- поділ країн у світовій економіці на виробників небезпечних відходів і їхніх поглиначів (концентрація відходів);
- виникнення політичного змісту екологічної свідомості й світогляду;
- тенденції науково-технічного прогресу (біотехнології, ядерні технології й ін.).

Екологічний менеджмент є важливим інструментом гармонізації економічних та екологічних інтересів підприємств. Його основна мета — мінімізація негативного впливу бізнес-діяльності на довкілля при збереженні конкурентоспроможності. Це досягається через постійне вдосконалення виробничих процесів, застосування екоефективних технологій та відповідальне ставлення до ресурсів. В умовах сучасних екологічних викликів екологічний менеджмент стає не лише необхідністю, а й стратегічною перевагою для підприємств.

Список використаних джерел:

1. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: Навчальний посібник / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко.— Івано-Франківськ : «Лілея-НВ», 2015. 336 с.

Наукове видання

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ОБЛІКУ: НАУКОВІ
ГОРИЗОНТИ»

Збірник тез доповідей

Всеукраїнської науково-практичної конференції 27 березня 2025 року

Відповідальність за зміст та достовірність інформації, поданої у збірнику тез
доповідей, несуть автори

Під заг. ред. д.е.н., професора, завідувачки кафедри управління і фінансово-
економічної безпеки ДВНЗ «ДонНТУ» О.Ю. Попової

Укладачі: Олена Лизунова, Світлана Лисенко

Комп'ютерна верстка: Олена Лизунова, Світлана Лисенко

Дизайн обкладинки: Світлана Лисенко

Гарнітура Times New Roman. Електронне видання.
Україна, Львівська область, м.Дрогобич